

Lukiokoulutuksen oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulunsalon lukio

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Arvopohja	3
Keskeiset käsitteet	3
Oppimisen tuen ja erityisopetuksen tehtävä ja tavoitteet	6
Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisen toimijat ja työnjako	6
Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen	10
Oppimisen tuki	10
Erityisopetuksen hallintopäätös	11
Erityisopetus hallintopäätöksen jälkeen	13
Oppimisen tuesta ja erityisopetuksesta tiedottaminen ja tiedon saavutettavuus	13
Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi	14
Siirtymävaiheet ja tiedonsiirto	15
Yhteistyö huoltajien ja oppilaitoksen ulkopuolisten tahojen kanssa	17

Johdanto

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma täydentää [Oulun kaupungin lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa](#) ja kuvaa, miten oppimisen tuki ja erityisopetus järjestetään käytännössä. Suunnitelman tarkoituksena on tukea lukioiden henkilöstöä arjen työssä sekä selkeyttää työnjakoa ja toimintatapoja opiskelijan tukemisen eri vaiheissa. Suunnitelma antaa raamit yksikkökohtaiseen oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisessä huomioidaan voimassa oleva lainsäädäntö, lukion opetussuunnitelman perusteet sekä opiskelijan oikeus saada tarvitsemaansa tukea lukio-opintojen aikana.

Arvopohja

Oulun kaupungin lukioiden oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelmaa ohjaavat Oulun kaupungin arvot: vastuullisuus, rohkeus ja reiluus. Oppimisen tuen ja erityisopetuksen näkökulmasta arvot ohjaavat työtä, jonka tavoitteena on mahdollistaa opiskelijalle yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskella ja suorittaa lukio-opinnot.

Keskeiset käsitteet

Tässä luvussa on käsitelty ja avattu oppimisen tuen ja erityisopetuksen teeman keskeisiä käsitteitä. Käsitteet on järjestetty alle aakkosjärjestykseen.

Digilukiseula tarkoittaa sähköistä seulontatestiä, joka on tarkoitettu luku- ja kirjoitustaiton sekä luetun ymmärtämisen arviointiin. Digilukiseula toteutetaan syyslukukauden aikana 1. vuoden opiskelijoille.

Ennalta ehkäisevä tuki tarkoittaa tukea, jota annetaan heti tuen tarpeiden ilmetessä ja jonka avulla voidaan ehkäistä vaikeuksien kasautumista.

Eriyttäminen tarkoittaa opetuksen järjestämistä opiskelijan yksilöllisten tarpeiden ja taitojen mukaisesti.

Erityisopetuksen hallintopäätös tarkoittaa koulutuksen järjestäjän tekemää hallintopäätöstä opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta. Päätös voi olla myönteinen tai kielteinen sen mukaan, kuinka koulutuksen järjestäjä arvioi erityisopetuksen antamisen kriteerien täyttyvän. Hallintopäätös tehdään erityisopetuksen tarpeen ilmetessä tai opiskelijan tai alaikäisen opiskelijan huoltajan tai laillisen edustajan tuen tarvetta koskevan pyynnön tai tahdonilmaisun perusteella. Oulun kaupungin lukioissa hallintopäätöksen tekee lukion rehtori.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 4(18)

2025

Erityisopetus tarkoittaa opiskelijan oikeutta saada erityisopetusta, jos oppimisen tuki ei ole riittävää opiskelijan tuen tarpeen nähden ja hän tarvitsee erityisopetusta todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syiden vuoksi lukion oppimäärän suorittamiseksi. Erityisopetus on säännöllistä, systemaattista ja tavoitteellista erityisopettajan antamaa tukea ja ohjausta ja se kohdistuu todennettuihin haasteisiin.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma tarkoittaa opiskelijan laatimaa suunnitelmaa lukio-opintojen etenemisestä sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisestä. Suunnitelma sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman (lomakkeet A, B ja C). Tarvittaessa opiskelijan pedagogiset tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan, jolloin käytetään PETS-lomaketta.

Monialainen yhteistyö tarkoittaa eri ammattiryhmien välistä yhteistyötä, jossa yhdistetään osaamista ja näkökulmia opiskelijan tukemiseksi ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lukiossa tähän yhteistyöhön voivat kuulua esimerkiksi aineenopettajat, opinto-ohjaajat, erityisopettajat ja opiskeluhuollon asiantuntijat.

Oppimisen tuki tarkoittaa opiskelijan tuen tarpeisiin vastaamista sekä yhteisöllisiä ja opiskeluympäristöön liittyviä tukiratkaisuja. Tukea voidaan toteuttaa opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti sekä yksilö- että ryhmämuotoisesti. Oppimisen tukea toteutetaan aineenopettajan pedagogisilla ratkaisuilla ja tarvittaessa tukiopetuksella. Myös erityisopettaja voi antaa ohjausta ja tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin ja -strategioihin sekä tukea itsenäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun.

Pedagoginen tuki tarkoittaa opetuksen ja ohjauksen järjestämistä siten, että se vastaa opiskelijan yksilöllisiä tarpeita ja tukee oppimista. Pedagoginen tuki voi sisältää esimerkiksi opetuksen eriyttämistä, monipuolisia työskentelytapoja, opiskelun rytmittämistä sekä ohjausta ja tukea opiskelutaitoihin ja -strategioihin.

Pedagogisen tuen suunnitelma (PETS) tarkoittaa Wilmaan kirjattavaa pedagogisen tuen suunnitelmaa, joka voidaan laatia opiskelijalle. Suunnitelmassa huomioidaan opiskelijan yksilölliset tuen tarpeet.

Siirtymävaihe tarkoittaa opintojen vaiheita, joissa opiskelija siirtyy oppilaitoksesta toiseen, esimerkiksi peruskoulusta lukioon tai lukiosta jatko-opintoihin. Se voi tarkoittaa myös siirtymää lukiosta toiseen tai lukiosta ammatilliseen oppilaitokseen.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 5(18)

2025

Tukiopetus tarkoittaa aineenopettajan antamaa opetusta ja ohjausta opiskelijan oppimiseen liittyviin tuen tarpeisiin. Tukiopetusta voidaan antaa opiskelijalle, joka on jäänyt tilapäisesti jälkeen opinnoissaan tai joka tarvitsee muusta syystä tukea tai ohjausta lukio-opintojen suorittamiseksi. Tukiopetusta voidaan antaa myös opiskelutaitojen, kuten kielellisten, matemaattisten tai tietoteknisten valmiuksien vahvistamiseksi taikka opiskelutekniikkaan liittyvien taitojen tukemiseksi. Tukiopetukseen voi sisältyä kielitaidon vahvistamista silloin, kun opiskelijalla on puutteellinen osaaminen opetuskielen sanastossa tai kielen käytön tavoissa.

Tuen käsitteiden eroavaisuudet perusopetuksen ja lukion välillä tarkoittavat sitä, että perusopetuksessa käytetään 1.8.2025 alkaen käsitteitä ryhmäkohtaiset ja oppilaskohtaiset tukimuodot, jotka pitävät sisällään erilaisen tukimallin, verrattuna toisen asteen opiskeluun. Lukiossa käytetään käsitteitä oppimisen tuki ja erityisopetus, joiden sisällöt on avattu ylempänä.

Ylioppilastutkinnon erityisjärjestelyt tarkoittavat kokeiden erityisjärjestelyjä, jossa kokelas, joka on sairauden, vamman, erityisen vaikean elämäntilanteen, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, vieraskielisyyden taikka muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi estynyt suorittamasta kokeita samalla tavalla kuin muut kokelaat, voi suorittaa kokeen poikkeavasti. Ylioppilastutkintolautakunta päättää järjestelyjen käytöstä kokelaan tai hänen huoltajansa tekemän hakemuksen perusteella. (L 502/2019, 9 §.) Lukion erityisopettaja ohjaa tarvittavien lausuntojen hankkimisessa ja erityisjärjestelyjen hakemisessa ylioppilastutkinnon kokeita varten.

Ylioppilastutkinnon koetilanteen erityisjärjestelyt tarkoittavat koetilanteiden asianmukaisia ja kohtuullisia mukautuksia, jotta kokelas voi yhdenvertaisesti muiden kanssa suorittaa ylioppilastutkinnon. Erityisjärjestelyiden myöntämisessä otetaan huomioon, että ne ovat kohtuullisesti lukiossa toteutettavissa ja etteivät ne vaaranna koosalaisuutta tai koesuoritusten tietoturva. Erityisjärjestelyjä ovat esimerkiksi kahden tunnin lisäaika kokeessa, erillinen pienryhmätila ja oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä. Ylioppilastutkintolautakunta päättää koetilanteen järjestelyjen käytöstä hakemuksen ja sen liitteistä ilmenevien riittävien perusteluiden perusteella tapauskohtaisesti.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen tehtävä ja tavoitteet

Oppimisen tuki ja erityisopetus muodostavat kokonaisuuden, jonka tehtävänä on edistää opiskelijan yhdenvertaisia mahdollisuuksia opiskella ja suorittaa lukio-opinnot. Tavoitteena on tukea opiskelijaa opintojen aikana sekä ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista varhaisella tunnistamisella ja tarkoituksenmukaisilla tukitoimilla. Tuen avulla vahvistetaan koulutuksellista tasa-arvoa ja ehkäistään syrjäytymistä.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisen toimijat ja työnjako

Tämä luku liittyy lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun 4.2.4 paikallisesti päätettäviin asioihin. Kyseinen kohta käsittelee oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämiseen liittyvien toimijoiden yhteistyötä ja vastuunjakoa.

Oppimisen tuki ja erityisopetus ovat osa lukioiden rakenteellista ja pedagogista kokonaisuutta. Tuen järjestäminen kuuluu olennaisena osana lukion toimintakulttuuriin. Tuen käytännön toteutus kuvataan tarkemmin lukiokohtaisessa oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelmassa (luku 6).

Oulun lukiokoulutuksessa tukitoimien toteutukseen ja seurantaan liittyvät vastuut ja työnjako on määritelty seuraavalla tavalla. Osa alla kuvatuista tehtävistä ja vastuualueista sisältyy myös Oulun kaupungin lukioiden ohjaussuunnitelmaan.

*** = Tehtävä on kirjattu myös Oulun kaupungin lukioiden ohjaussuunnitelmaan.**

Opiskelija

- Ilmoittaa aineenopettajille, ryhmänohjaajalle, erityisopettajalle tai opinto-ohjaajalle sellaisista oppimisen haasteista, jotka eivät välttämättä tule muutoin esille.
- Hakeutuu tarvittaessa tukitoimien pariin itsenäisesti tai muiden toimijoiden ohjaamana.
- Kehittää opintojen aikana oppimaan oppimisen taitojaan.
- Suunnittelee henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa ja ylioppilaskirjoitus suunnitelmansa yhdessä ryhmänohjaajan, aineenopettajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. *

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 7(18)

2025

Aineenopettaja

- Huomioi opiskelijan erilaiset tuen tarpeet (PETS) oppituntien suunnittelussa ja opetusjärjestelyissä, esimerkiksi valitsemalla monipuolisia opetusmenetelmiä ja eriyttämällä opetusta.
- Ohjaa ja tukee opiskelijaa oman oppiaineensa opiskelussa sekä oppimaan oppimisessa.
- Antaa tarvittaessa tukiopetusta.
- Tekee yhteistyötä ryhmänohjaajien, opinto-ohjaajien, erityisopettajan ja opiskeluhuollon henkilöstön kanssa opiskelijan tuen varmistamiseksi.
- Ohjaa oman oppiaineensa ylioppilastutkinnon kokeen sisältöihin ja käytänteisiin sekä kokeeseen valmistautumiseen. *
- Osallistuu tarvittaessa opiskelijakohtaiseen monialaiseen tapaamiseen. *

Ryhmänohjaaja

- Toimii ryhmänsä opiskelijoiden lähiohjaajana ja yhdyshenkilönä.
- Välittää tietoa opiskelijan tuen tarpeista opettajille, opinto-ohjaajille ja erityisopettajalle.
- Seuraa opiskelijan opintojen etenemistä ja osallistuu tukitoimien suunnitteluun ja seurantaan.
- Puuttuu mahdollisiin ongelmiin opintojen etenemisessä ja on tarvittaessa yhteydessä opiskelijaan ja huoltajiin (esim. poissaolot, hidas opintojen edistyminen, T/K/4-merkinnät). *
- On yhteydessä opiskeluhoitohenkilöstöön ja/tai huoltajiin esimerkiksi silloin, kun opiskelijan elämäntilanne edellyttää lisätukea.
- Osallistuu tarvittaessa opiskelijakohtaiseen monialaiseen tapaamiseen. *

Erityisopettaja

- Toteuttaa lukuvuoden alussa digilukiseulan kaikille ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille.
- Osallistuu tiedonsiirtoon uuden opiskelijan aiemmista tuen tarpeista.
- Toteuttaa tarvittaessa opiskelijan yksilöllisen lukitestauksen.
- Suunnittelee ja seuraa pedagogista tukea yhteistyössä opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa.
- Osallistuu pedagogisen tuen asiakirjojen ylläpitoon ja kirjauksiin.
- Tiedottaa ylioppilastutkinnon erityisjärjestelyiden käytänteistä yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa.
- Laatii opiskelijan kanssa mahdolliset erityisjärjestelyhakemukset Ylioppilastutkintolautakunnalle.
- Osallistuu erityisopetuksen hallintopäätöksen valmisteluprosessiin.
- Antaa hallintopäätöksen mukaista erityisopetusta ja vastaa erityispedagogisten tukitoimien tarpeen arvioinnista ja opiskeluun sekä osaamisen osoittamiseen liittyvien tukitoimien suunnittelusta.
- Osallistuu lukion yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään sekä tarvittaessa opiskelijan yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 8(18)

2025

Opinto-ohjaaja

- Osallistuu tiedonsiirtoon uuden opiskelijan aiemmista tuen tarpeista.
- Seuraa opiskelijan opintojen etenemistä ja mahdollista tuen tarvetta yhteistyössä ryhmäohjaajan ja erityisopettajan kanssa.
- Ohjaa opiskelijaa tarvittaessa tuen piiriin.
- Toimii lukiokohtaisen opiskeluhoitoryhmän jäsenenä ja osallistuu tarvittaessa opiskelijan yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön sekä tekee yhteistyötä opiskeluhoillon henkilöstön kanssa.
- Tiedottaa ylioppilastutkinnon erityisjärjestelyiden käytänteistä yhteistyössä erityisopettajan kanssa.
- Tekee yhteistyötä peruskoulujen, toisen asteen, korkeakoulujen ja vapaan sivistystyön kanssa.

Rehtori

- Luo edellytykset onnistuneelle oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttamiselle.
- Huolehtii, että koko henkilöstö on tietoinen oppimisen tuen ja erityisopetuksen periaatteista ja tavoitteista.
- Tekee erityisopetuksen hallintopäätöksen.
- Vastaa ylioppilastutkinnosta (esim. tiedottaminen ja ohjeistaminen, ilmoittautuminen, osallistumisoikeudet, erityisjärjestelyt.) *

Opiskeluhoillon henkilöstö

- Tukee opetushenkilöstöä opiskelijan yksilöllisten tuen tarpeiden tunnistamisessa ja toteuttamisessa.
- Osallistuu opiskelijan hyvinvoinnin edistämiseen ja opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseen.
- Antaa tarvittaessa asiantuntijalausunnon Ylioppilastutkintolautakunnalle (YTL) erityisjärjestelyhakemusta varten tilanteissa, joissa syynä on esimerkiksi sairaus, vamma tai hankala elämäntilanne.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Miten yhteistyö aineenopettajan, ryhmäohjaajan, erityisopettajan, ja opinto-ohjaajan välillä toteutuu?

- Ryhmäohjaaja seuraa oman ryhmänsä opiskelijoiden opiskelun etenemistä. Huolen ilmetessä, keskustelee siitä opiskelijan kanssa ja on tarvittaessa yhteydessä muihin koulun toimijoihin
- Aineenopettaja vastaa omaa oppiainettaan koskevan tuen tarjoamisesta ja antamisesta
- Aineenopettajat voivat olla yhteydessä opinto-ohjaajaan esim. poissaolojen vuoksi, opinto-ohjelman keventämisen ym. syiden vuoksi

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 9(18)

2025

- Aineenopettajat voivat olla yhteydessä erityisopettajaan esim. opiskelussa havaitsemiensa haasteiden vuoksi
- Tuen toimenpiteistä tehdään lyhyt kirjaus Wilmaan
- Opiskelijoiden oppimisen tuen tarpeista järjestetään ryhmäohjaajan, opinto-ohjaajan ja erityisopettajan välinen tiedonvaihtokeskustelu 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoista seuraavasti
- 1. vsk ensimmäisen periodin jälkeen (lokakuu) + 3. periodin jälkeen (helmikuu)
- 2. vsk ensimmäisen periodin jälkeen (syyskuu)

Millaista yhteistyötä tehdään opiskeluhoollon toimijoiden kanssa? Millä tavalla oppimisen tuki nivoutuu yhteen yhteisöllisen opiskeluhoollotyön kanssa?

Koulun yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä kokoontuu säännöllisesti lukuvuoden aikana. Opiskelijoiden hyvinvointia seurataan heille suunnattujen kyselyjen avulla (mm. kouluterveyskyselyt, kokemuksellisen hyvinvoinnin kyselyt, koulun omat kyselyt). Opiskelijat voivat olla suoraan yhteydessä opiskeluhoollon toimijoihin tai opetushenkilökunta voi ohjata opiskelijaa opiskeluhoollon palveluihin. Tarvittaessa voidaan koota monialainen asiantuntijaryhmä opiskelijan tueksi.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen

Tämä luku liittyy lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun 4.2.4 paikallisesti päätettäviin asioihin. Kyseinen kohta käsittelee oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttamista, tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen arviointia sekä tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaamista opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen perustuu opetushenkilöstön yhteistyöhön, jossa ryhmänohjaajan, opinto-ohjaajan, aineenopettajan ja erityisopettajan roolit tukevat toisiaan. Yhteistyön tavoitteena on huomioida opiskelijan yksilölliset oppimisedellytykset, varmistaa tuen suunnitelmallisuus ja tuen toteutumisen seuranta ja arviointi. Varhainen tunnistaminen ja oikea-aikaiset tukitoimet auttavat opiskelijaa etenemään opinnoissaan ja vahvistavat hänen toimijuuttaan ja osallisuuttaan.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen prosessiin sisältyvät yksikön käytänteistä ja toimintatavoista sopiminen, opiskelijan tuen tarpeen tunnistaminen, tuen suunnittelu, kirjaaminen ja toteutus sekä tuen seuranta ja arviointi.

Oppimisen tuki

Oppimisen tuki keskittyy helposti saavutettaviin, matalan kynnyksen tukimuotoihin, jotka tarjotaan opiskelijalle tuen tarpeen ilmetessä. Tuen tavoitteena on ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautuminen ja auttaa opiskelijaa suoriutumaan opinnoistaan. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. Opiskelijalle voidaan laatia pedagogisen tuen suunnitelma (PETS), jonka avulla huomioidaan opiskelijan yksilölliset oppimisedellytykset ja suunnitellaan opiskelijan pedagogisen tuen toteuttaminen. Opiskelijaa tuetaan käyttämään hänelle soveltuvia opiskelumenetelmiä ja tarpeellisia erityisjärjestelyjä opintojen aikana.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Millaista matalan kynnyksen, ennaltaehkäisevää tukea lukioyksikössä annetaan?

- Tukiopetus, alkukartoitukset, ryhmäohjaajakeskustelut, opiskeluhuollon tuki
- Henkilökohtainen ohjaus; opinto-ohjaaja, ryhmäohjaaja, erityisopettaja

Puuttuviin/keskeneräisiin opintosuorituksiin kohdentuva tuki

Millaista tukea erityisopettaja antaa osana oppimisen tukea?

- Erityisopettaja arvioi opiskelijan kanssa oppimisen tuen tarvetta ja auttaa opiskelijaa tarvittaessa mm. opiskelutaidoissa (opiskelumenetelmät, ajankäytön suunnittelu jne.) ja ohjaa tarvittaessa muiden tukipalvelujen piiriin

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 11(18)

2025

- Erityisopettaja tekee yksilöllisiä lukitestauksia ja laatii tarvittaessa lausunnon erityisjärjestelyjen hakemiseksi yo –kirjoituksiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- Erityisopettaja suunnittelee opiskelijan kanssa oppimisen tukea yhteistyössä muiden koulun toimijoiden kanssa sekä koordinoi ja seuraa sen toteutumista (pedagogisen tuen suunnitelma)

Millä tavalla tukiopetus järjestetään?

- Tukiopetusta tarjotaan opiskelijoille tuen tarpeen ilmetessä
- Tukiopetusta voi antaa ko. aineryhmän opettaja

Kuka vastaa pedagogisen tuen suunnitelman laatimisesta? Missä tilanteissa suunnitelma laaditaan ja missä vaiheessa opintoja se tehdään?

- Erityisopettaja ja/tai opinto-ohjaaja laativat pedagogisen tuen suunnitelman opiskelijan kanssa tuen tarpeen ilmetessä

Millä tavoin varmistetaan oppimisen tukeen liittyvä tiedonkulku opetus- ja ohjaushenkilöstön välillä?

- Oppimisen tuen tarpeet kirjataan pedagogisen tuen suunnitelmaan
- Pedagogisen tuen suunnitelmasta tiedotetaan Wilma -viestillä opiskelijaa, huoltajaa, opinto-ohjaajaa ja ryhmäohjaajaa
- Tarvittaessa voidaan järjestää pedagogisia ja/tai monialaisia palavereja tiedon kulun varmistamiseksi

Mitä tehdään, jos opiskelija ei ota tarjottua tukea vastaan?

- Asiasta tehdään merkintä Wilman A opiskelusuunnitelma_opo lomakkeelle

Erityisopetuksen hallintopäätös

Opiskelijalla on lukiolain 28 a §:n perusteella oikeus saada erityisopetusta, jos oppimisen tuki ei ole riittävää opiskelijan tuen tarpeisiin nähden ja hän tarvitsee erityisopetusta todennettujen oppimisvaikeuksien tai muiden niihin rinnastettavien syiden vuoksi lukion oppimäärän suorittamiseksi.

Ennen erityisopetuksen hallintopäätöstä tehdään valmisteluprosessi, jossa kuvataan opiskelijalle annettu oppimisen tuki ja arvioidaan tuen riittävyys, sekä kuullaan opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa tai laillista edustajaa. Kuulemistilaisuudessa selvitetään opiskelijan ja huoltajan tahto ja toiveet tuen sekä päätöksen tekemisen suhteen. Päätös voi olla myönteinen tai kielteinen ja se on

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma

Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 12(18)

2025

valituskelpoinen. Päätös tehdään Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti. Päätöksestä tiedotetaan opiskelijalle ja huoltajalle kirjallisesti.

Päätöksenteossa noudatetaan yleisiä päätöksentekoa koskevia säännöksiä, lähinnä hallintolakia (434/2003) ja kunnissa myös kuntalakia (365/1995). Oulun kaupungin lukioissa hallintopäätöksen tekee lukion rehtori.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Millaisissa tilanteissa hallintopäätöksen valmisteluprosessi aloitetaan?

- Hallintopäätös on mahdollinen, mikäli tarjottu ja vastaanotettu oppimisen tuki katsotaan riittämättömäksi.

Miten toimitaan niiden opiskelijoiden kohdalla, joilla on voimassa oleva tuen hallintopäätös lukio-opintojen alkaessa?

- Lukioon siirretään oppimisen tuen järjestämisen kannalta välttämätön tieto. Opiskelijan lähtötilanne arvioidaan ja hän siirtyy oppimisen tuen piiriin, mikäli se nähdään tarpeelliseksi. Opiskelijalle voidaan tarvittaessa laatia pedagogisen tuen suunnitelma ja arvioida myöhemmin erityisopetuspäätöksen tarpeellisuutta.

Miten hallintopäätöksen valmisteluprosessi etenee?

- Rehtori voi käynnistää hallintopäätöksen valmistelun erityisopettajan perustellusta aloitteesta. Myös opiskelija tai alle 18 –vuotiaan opiskelijan huoltaja voivat toimia aloitteen tekijöinä. Opiskelijan tulee olla oppimisen tuen piirissä ja hänellä tulee olla voimassa oleva pedagogisen tuen suunnitelma

Kuka valmistelee hallintopäätösesityksen?

- Hallintopäätöksen valmistelee rehtori yhteistyössä erityisopettajan kanssa.

Millä tavalla opiskelijan ja huoltajan kuuleminen toteutetaan?

- Opiskelijaa ja alle 18 –vuotiaan opiskelijan laillista huoltajaa kuullaan ennen hallintopäätöksen vireillepanoa. Kuuleminen voidaan toteuttaa yhteispalaverissa tai Wilman välityksellä.

Erityisopetus hallintopäätöksen jälkeen

Hallintopäätökseen perustuva erityisopetus kohdentuu todennettuihin oppimishaasteisiin tai muihin niihin rinnastettaviin syihin. Erityisopetus on säännöllistä, systemaattista ja tavoitteellista erityisopettajan antamaa tukea ja ohjausta. Tukitoimet suunnitellaan yhdessä opiskelijan kanssa.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Millaista tukea opiskelija saa hallintopäätöksen jälkeen?

- Hallintopäätöksen jälkeen opiskelija saa monipuolista oppimisen tukea, jonka vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti

Millä tavoin hallintopäätöksen jälkeinen erityisopetus järjestetään?

- Erityisopettaja tapaa opiskelijaa säännöllisesti ja ohjaa opiskelijaa tarvelähtöisesti

Oppimisen tuesta ja erityisopetuksesta tiedottaminen ja tiedon saavutettavuus

Tämä luku liittyy lukion opetussuunnitelman perusteiden luvun 4.2.4 paikallisesti päätettäviin asioihin. Kyseinen kohta käsittelee velvollisuutta tiedottaa tukitoimista, erityisopetuksesta ja niihin liittyvistä oikeuksista opiskelijalle ja huoltajille.

Opiskelijaa ja huoltajia tiedotetaan oppimisen tuesta, erityisopetuksesta ja niihin liittyvistä oikeuksista ja mahdollisuuksista lukio-opintojen alkaessa sekä opintojen edetessä.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Miten, milloin ja missä kanavissa opiskelijalle tiedotetaan tarjolla olevasta tuesta?

- Kouluun tutustumistapahtumassa, kaupungin ja koulun www-sivuilla, Wilma –tiedotteilla

Miten, milloin ja missä kanavissa huoltajille tiedotetaan opiskelijalle tarjolla olevasta tuesta?

- Vanhempainilloissa, Wilma –tiedotteilla, kaupungin ja koulun www -sivuilla

Miten varmistetaan, että tieto tuesta on helposti saavutettavissa ja ymmärrettävissä?

- Tiedot ovat saatavissa julkisista lähteistä

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Tämä luku liittyy lukion opetussuunnitelman perusteiden luvun 4.2.4 paikallisesti päätettäviin asioihin. Kyseinen kohta käsittelee oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seurantaa ja arviointia.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan yhdessä opiskelijan kanssa opintojen edetessä. Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan lukioyksikössä lukuvuosittain.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Millä tavoin oppimisen tuen ja erityisopetuksen tarvetta arvioidaan ja kuka sen tekee?

- Arviointi tapahtuu koulun toimijoiden, opiskelijoiden ja huoltajien yhteistyönä mm. kyselyillä ja selvityksillä ja henkilökohtaisilla tapaamisilla

Miten ja kuinka usein yksittäisen opiskelijan oppimisen tuen toteutumista seurataan ja arvioidaan?

- Ryhmäohjaajien, opinto-ohjaajan ja erityisopettajan tapaamisissa

Kuka seuraa opiskelijan tuen toteutumista?

- Seurantaa tehdään rehtorin, ryhmäohjaajien, opinto-ohjaajan ja erityisopettajan toimesta

Miten erityisopetuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan?

- Seurannasta vastaa rehtori ja erityisopettaja

Miten opiskelijan tuen vastaanottamista seurataan?

- Wilma lomakkeen avulla (A. opiskelusuunnitelma opo)

Miten ja milloin lukioyksikön oppimisen tuen ja erityisopetuksen vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan?

- Opiskelijoille suunnatuilla kyselyillä (esim. Zef –kysely)
- Ryhmäohjaajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan käymät keskustelut opiskelijoiden kanssa

Millaisia mittareita käytetään tukitoimien arvioinnissa?

- Opiskelijoille suunnattujen kyselyjen sisältämien työkalujen tuottaman tiedon pohjalta

Siirtymävaiheet ja tiedonsiirto

Siirtymävaiheissa tapahtuva tiedonsiirto on keskeinen osa oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelmallista toteutusta. Siirtymävaiheita voivat olla esimerkiksi siirtyminen perusopetuksesta lukioon, lukiosta toiseen oppilaitokseen (lukioon tai ammatilliseen koulutukseen), lukion sisäiset siirtymät sekä siirtyminen jatko-opintoihin tai työelämään. Tavoitteena on varmistaa opiskelijan tarvitseman tuen jatkuminen kaikissa siirtymävaiheissa.

Perusopetuksesta lukioon

Tiedot opiskelijan peruskoulun aikana saamasta pedagogisesta tuesta siirretään luottamuksellisesti, opiskelijan etu huomioiden yhteistyössä huoltajien kanssa (1288/2013 Perusopetuslaki, 40§). Tavoitteena on opiskelijan opiskelun tukemisen kannalta olennaisen tiedon siirtäminen.

Lainsäädäntö erottaa toisistaan perusopetuslaissa säädetyn oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädetyn opiskeluhuollon (1288/2013 Lakiperusopetuslain muuttamisesta 40 §, 1287/2013 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki). Oppilas- ja opiskeluhuoltoon siirtävästä tiedonsiirrosta vastaavat oppilas- ja opiskeluhuollon työntekijät.

Oulun kaupungissa on sovittu perusopetuksen ja toiseen asteen koulutuksen järjestäjien kesken, että pedagogiseen tukeen liittyvä tieto siirretään tiedonsiirtolomakkeella tarvittaessa ja aina silloin, kun tiedonsiirto on tärkeää jatko-opintojen aloittamisen ja etenemisen kannalta.

Siirtymävaiheessa perusopetuksesta lukioon, lukion erityisopettaja ja opinto-ohjaaja perehtyvät perusopetuksesta siirtyvän opiskelijan taustatietoihin. Tiedonsiirrosta hyödynnetään tiedonsiirtolomaketta ja tarvittaessa pidetään erillinen tiedonsiirtopalaveri yhdessä opiskelijan ja huoltajan kanssa.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Kuka on tiedonsiirron vastuuhenkilö?

- Opinto-ohjaaja

Millä tavalla perusopetuksesta saatu tieto saadaan lukion opetus- ja ohjaushenkilöstön käyttöön?

- Opinto-ohjaajan tai ryhmäohjaajien kautta

Lukiosta toiseen lukioon

Jos opiskelija siirtyy lukio-opintojen aikana toiseen lukioon, siirtymä suunnitellaan yhteistyössä opiskelijan, huoltajan ja vastaanottavan oppilaitoksen kanssa. Lähettävä lukio huolehtii, että

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma
Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 16(18)
2025

opiskelijan tuen tarvetta ja toteutettuja tukimuotoja koskevat tiedot siirtyvät uuden lukion vastaanottaville henkilöille opiskelijan suostumuksella.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Kuka on tiedonsiirron vastuhenkilö lukioiden välisessä tiedonsiirrossa?

- Opinto-ohjaaja ja erityisopettaja

Millä tavalla saatu tieto saadaan lukion opetus- ja ohjaushenkilöstön käyttöön?

- Pedagogisen tuen suunnitelman avulla

Lukiosta ammatilliseen koulutukseen

Jos opiskelija siirtyy lukio-opintojen aikana ammatilliseen koulutukseen, siirtymä suunnitellaan yhteistyössä opiskelijan, huoltajan ja vastaanottavan oppilaitoksen kanssa. Lähettävä lukio huolehtii, että opiskelijan tuen tarvetta ja toteutettuja tukimuotoja koskevat tiedot siirtyvät uuden koulutuksen järjestäjän vastaanottaville henkilöille opiskelijan suostumuksella.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Kuka on tiedonsiirron vastuuhenkilö koulutuksen järjestäjien välisessä tiedonsiirrossa?

- Opinto-ohjaaja

Lukiosta korkeakouluun

Korkeakouluun siirryttäessä opiskelijan on itse haettava tarvitsemansa tukitoimet. Lukiossa laadittu pedagogisen tuen suunnitelma, erityisopettajan tekemä lukilausunto ja Ylioppilastutkintolautakunnan erityisjärjestelypäätös voivat toimia tukena tukihakemusten tekemisessä.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Millä tavalla opiskelijalle tiedotetaan henkilökohtaisesta vastuusta jatko-opintojen osalta?

- Henkilökohtaisen ohjauksen yhteydessä

Yhteistyö huoltajien ja oppilaitoksen ulkopuolisten tahojen kanssa

Opiskelijan oppimista ja hyvinvointia tuetaan yhteistyössä huoltajien ja lukioyksikön ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yhteistyötä voidaan tehdä myös toisten oppilaitosten, hyvinvointialueen, työelämän, julkisen sektorin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

LUKIOKOHTAINEN TARKENNUS

Millä tavalla opiskelijalle kerrotaan lukion ulkopuolisten toimijoiden tukipalveluista?

- Henkilökohtaisen ohjauksen yhteydessä

Millä tavalla huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä oppimisen tuen ja erityisopetuksen asioissa?

- Huoltajat voivat osallistua opiskelijan oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitteluun, mikäli opiskelija on alle 18-vuotias

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen suunnitelma
Oulun kaupunki, lukiokoulutus

nro 18(18)
2025